

РЕШЕНИЕ

16 март 2021 ел

КАРАР

№ 1-16

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Югары Лашчы авылы жирлеге Уставы нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә керми торган Югары Лашчы авыл жирлеге территориясендә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләрдә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңадан житештерү максатларында, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Югары Лашчы авыл жирлеге Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмәне кушымтадагыча расларга.

2. Әлеге карар Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> рәсми басылып чыккан көнненнән үз көченә керә, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://buinsk.tatarstan.ru> адресы буенча урнаштырылырга тиеш.

3. Әлеге карар үтәлешен тикшереп торуну үз жаваплылыгымда калдырам.

ТР Буа муниципаль районы Югары Лашчы
авыл жирлеге башлыгы

Г.Х. Усманова

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе турында нигезләмә

Өлеге нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданнар кодексының 15 маддәсе, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 январенләге 7-ФЗ санлы Федераль законның 61, 68, 77 статьялары, Югары Лашчы авыл жирлеге уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатында эшләнгән һәм Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге территориясендә (алга таба – авыл жирлеге) Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милегендә булган жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчэләр

Өлеге нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчэләр кулланыла:

Яшел утыртмалар – табигый һәм ясалма агач, куак һәм үлән үсемлекләре(паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куакларны кертеп).

Табигый территорияләр–бердәм географик (климатик) шартларда формалаштырылган жирлек рельефының, туфрактарның, үсемлекләренң билгеле бер төрләрен үз эченә алган, хужалык эшчәнлеге кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Территорияне яшелләндерү – табигый барлыкка килгән үсемлек участкалары, ясалма рәвештә барлыкка килгән яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләренң аз төзелешле, 50 проценттан да ким булмаган өлешен үсемлекләр катламы тәшкил иткән участкалары.

Урманлы территорияләр – төрле функциональ билгеләнештәге, табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган табигый территория участкалары.

Агач – диаметры 5 см дан ким булмаган кәүсәсе ачык беленеп торган, 1,3 м биеклектәге (үсентеләрдән тыш) үсемлек.

Куаклык – күпьяеллык, берничә кәүсәле (агачтан аермалы буларак), туфрактарның иң өслегендә үсә торган үсемлек.

Үлән катламы – газон, табигый үлән үсемлеге.

Әрәмәлек – нинидидер бер урында куе булып үсүче үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив – территориясендә 50 нөсхәдән артык 15 еллык (һәм аннан да өлкәнрәк) агачлар үскән территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян килү–яшел үсентеләргә аларның үсүен туктатуга китерми торган зыян салу, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик

зыян китерү, кабыгының бөтенлеген бозу, тере тамыр капламын бозу, яшел утыртмаларның яки тамыр зонасындагы туфракның зарарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яки башка төр йогынты ясау.

Яшел утыртмаларны юк итү – яшел утыртмаларны кисү яки аларның үсүе тукталуга китергән зыян салу.

Компенсацион яшелләндерү – юк ителгән яки зыян күргән үсентеләрне (2 коэффициент белән) яңадан торгызу.

2. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклау, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланьрга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланьрга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланьшын һәм үсүен тәмин итү буенча бурычлар түбәндәгеләргә йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга – күрсәтелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда – әлеге оешмаларның житәкчеләренә.

2.2.2. милектә яки арендада булган участокларда – юридик затларга һәм гражданнарга – милекчеләргә яки арендачыларга.

2.3. Яшел үсентеләр урнашкан жир кишәрлекләре хужалары, кулланучылар һәм арендачылары яшел утыртмаларның сакланьшын тәмин итәргә, яшел утыртмаларны тиешле карауны тәмин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге нигезләмә авыл жирлеге территориясендә агач-куак кисүгә бәйле проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы барлык гражданнарга һәм милек формасына бәйсез рәвештә барлык оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау актында, төзелеш, хужалык һәм башка төр эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм ышанычлы белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел үсентеләргә йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территорияләренә һәм яшел массивларны, яшел утыртмаларның үсүен тәмин итү белән бергә ярашмый торган куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачлар, куаклар) кисү тәртибе

3.1 Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларны рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл жирлеге Башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен, мөрәжәгать итүче авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән форма (1 нче кушымта) буенча хат-гариза бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, кисү

урыны һәм аны нигезләү күрсәтелергә тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

3.3.1. шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. вәкилнең (әгәр гариза бирүче исеменнән вәкил эшләсә) вәкаләтләрен раслаучы документ;

3.3.3. участокның яқындагы корылмаларга кадәр яки киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән башка юнәлешләргә кадәр схемасы;

3.3.4. әгәр жир кишәрлеге Күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгеләүче һәм хокукны раслый торган документларның таныкланган күчәрмәләре;

3.3.5. биналар һәм корылмалар төзегәндә, габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.6. территория хужалары белән яшел утыртмаларны кисү һәм күчәрәп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. утыртмаларны утыртканда яки күчәрәп утыртканда, инженерлык челтәрләре вәкилләре белән килештерү (жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән бергә).

3.3.8. Россия Федерациясе законнары нигезендә башкару срогы житкән Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка мәжбүри түләүләр буенча бурыч булмау турында белешмә (авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш).

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты, хат-гариза кәргәннән соң, гариза бирүчегә әлеге эш төрен үткәргә рөхсәт бирүче махсулаштырылган оешмага түбәндәге документларны алу өчен мөрәжәгать итәргә тәкъдим итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап ведомосте;

3.4.2. агач-куак киселергә тиешле категориянең санын, төрен билгеләү максатында төзелә торган яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләү хисабы. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 санлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләргә башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу вакыты – 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты Гариза бирүченең хат-гаризасы, яшел утыртмаларны натураль техник тикшерү акты, киселгән агач өчен түләү бәясе нигезендә башкарма комитет житәкчесенең авыл жирлегендә яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт бирү турында карарын эзерли.

3.6. Эшләр башкаруга рөхсәт алган очракта, аның мәнфәгатьләрендә яшел үсентеләр юкка чыгарылган мөрәжәгать итүче, яшел утыртмаларны кискән өчен әлеге Нигезләмә нигезендә түләү кертергә һәм компенсацион яшелләндерү үткәргү турында раслаучы документлар тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү Гариза бирүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчәрелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кисү буенча эшләр билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә Гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Агачларны аттестацияләнгән белгечләргә генә кисүгә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел утыртмаларны кискәләү, төяү һәм чыгару эш башланган көннән алып өч көн эчендә гариза бирүче акчалары хисабына башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш башкарган урында саклау тыела.

3.10. Агач кисү урыны белән чиктәш территориядә газонга, яшел үсентеләргә зыян килгән очракта, эшләр башкаручы, территория хужасы һәм контроль органнары белән аларның компетенциясе чикләрендә килешенгән вакытта (ләкин зыян китергән вакыттан ярты елдан да соң түгел) аларны мәжбүри рәвештә янадан торгыза.

3.11. Агач кисү өчен түләү кертмичә, агач һәм куакларны кисү түбәндәге очракларда авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт ителә ала:

3.11.1. карап-тәрбияләү вакытында кисүләр, санитар кисүләр һәм яшел утыртмаларны реконструкцияләү;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. Дәүләт эпидемиология күзәтчелеге бәяләмәсе булса, торак һәм жәмәгать биналарында яктылык режимын бозган агач һәм куакларны кисү;

3.11.4. авария хәлендә булган (аварга мөмкин булган, корыган) агачларны һәм куакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел утыртмаларны кисүче Гариза бирүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацион яшелләндерүне үткәргә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, корыган һәм иминлеккә куркыныч тудыручы яшел утыртмалар комиссия тикшерүе акты нигезендә (2 кушымта) киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы буенча жир кишәрлегендә, гражданинга яки юридик затка милек итеп тапшырылганнан соң, хужалык эшчәнлеге нәтижәсендә яисә табигый рәвештә барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның үз милке булып тора һәм ул алар белән үзе теләгәнчә эш итә.

3.15. Рөхсәтсез кисү яки яшел утыртмаларны юкка чыгару дип таныла:

3.15.1. рөхсәт кәгазендә күрсәтелмәгән участка, күләмдә һәм утыртма токымнарын кисү;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. кәүсәләргә тимер чыбыктан божралар кигезү яки кәүсәне астан кисү;

3.15.4. үсешен туктату дәрәжәсенә кадәр үсеп утырган агач һәм куакларга зыян салу;

3.15.5. агач һәм куакларны ташландык сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зарарлау;

3.15.6. корыган агачларны үз белдегәң белән кисү;

3.15.7 үсеп утырган агач һәм куакларга башка төрле зыян салу.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агачларны һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары биргән рөхсәтләр нигезендә башкарыла.

3.17. Әлеге нигезләмәне бозып, агач һәм куакларны бетерү үз белдегәң белән утыртмаларны кисүне аңлата һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять җаваплылыгына тартыла. Авыл жирлеге территориясендә әлеге нигезләмә кагыйдәләрен үтәү барлык гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү яшел утыртмаларны рөхсәт белән кискән, аларга законсыз зыян салган яки юк иткән очракларда гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агач, куаклар һәм газоннар утырту өчен яраклы сезонда

башкарыла, әмма яшел утыртмаларга зыян китерү яки юк итү фактын билгеләгән вакыттан соң бер елдан да соңга калмыйча.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданныр яисә юридик затлар (алар мәнфәгатләрәндә яки аларның хокукка каршы гамәлләре нәтижәсәндә яшел утыртмаларга зыян килгән яки юк ителгән булса) хисыбына башкарыла.

4.3. Әлеге нигезләмә нигезәндә, яшел үсентеләргә китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш –компенсацион яшелләндерү: 2 коэффиценты белән юк ителгән яшел утыртмаларны яңадан торгызу.

5. Шәһәр төзелешә эшчәнлегән башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1 Авыл жирлегәндә шәһәр төзелешә эшчәнлегән гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау буенча таләпләрне үтәп алып барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир участкалары төзелеш өчен һәм аларның максатчан билгеләнешә белән бәйлә булмаган файдалануга тапшырылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелеш эшләрән оештырганда, проект алды документациясәндә киселәргә тиешлә яшел үсентеләргә бәя булырга тиеш. Бу очракларда зыянын каплау киселгән агач өчен әлеге нигезләмәненә 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә түләүне алдан кертү һәм компенсацион яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшқуарлык эшчәнлегән башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. Авыл жирлегә башкарма комитеты рәхсәтәненән башка яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшқуарлык эшчәнлегә, эшқуарлык эшчәнлегән гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлегән яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ жаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаеплә затлар Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнары нигезәндә жаваплы.

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы
Югары Лашчы авыл жирлеге территориясендә Россия
Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик
һәм юридик затларның хосусый милегендә булган
жирләргә кермәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе
турында нигезләмәгә

1 нче кушымта

Буа муниципаль районы Югары
Лашчы авыл жирлеге Башарма
комитеты житәкчесенә

_____

_____

_____

(оешма исеме яки исем, фамилиясе,
атасының исеме, адресы)

Югары Лашчы авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсемлекләрен чикләнгән
кисүгә

ГАРИЗА

Түбәндә урнашкан жир кишәрлегендә агачларны, куалакларны, агач-куак
үсемлекләрен кисүгә рөхсәт бирүегезне сорыйм

_____

_____

(оешма исем яки исем, фамилиясе, атасының исем күрсәтергә һәм жир кишәрлегенә хокук төре)
урнашкан торак пункты _____
(торак пункт атамасын күрсәтергә)

Жир кишәрлегендә бар:

агач _____ данә.

куак _____ данә

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агач кисү өчен акча
түләргә һәм дендроплан нигезендә яңадан агач-куак үсемлекләрен утыртырга
йөкләмә бирәм.

_____

(Исем, фамилиясе, атасының исеме, имза)

Дата _____

Кушымталар:

1. Беренчел рөхсәт документлары.
2. Жир кишәрлегендә киселергә тиешле яшел үсентеләр төре һәм саны
төшерелгән планы.

ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫ КИСЕЛЕРГӘ ТИЕШЛЕ ДИП ТАНУ ТУРЫНДА АКТ

Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге Башкарма комитеты
« ____ » _____ ел

Түбәндәге составтагы комиссия:

1. _____

(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)

2. _____

(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)

3. _____

(Исем, фамилиясе, атасының исеме, вазыйфасы)

яшел утыртмаларны тикшерде.

Тикшерү нәтижәләре түбәндәгеләрне билгеләде:

_____
_____
_____

Нәтижәләр:

_____
_____
_____
_____

Комиссия әгъзалары:

1. _____

(имза)

(Ф. И. А.и.)

2. _____

(имза)

(Ф. И. А.и.)

3. _____

(имза)

(Ф. И. А..и.)